

Zapis w kronice getta łódzkiego na temat panującej w nim sytuacji, czerwiec 1944 r.

Po czterech latach getta okazało się, że sentymenty, przywiązanie do tradycji są tylko kajdanami dla tego, kto chce przeżyć wojnę, być wybawionym. Zerwać wszystkie powiązania, bez jednej łzy oddać dom, do którego się przywykło, zostawić z trudem zdobyte gospodarstwo domowe – to hasło wszystkich mieszkańców getta, którzy otrzymali „wezwanie do wyjazdu”. Pieniądze, biżuteria, futra, maszyny do szycia, gramofony, instrumenty muzyczne, znaczki pocztowe, sportowe buty, rowery, żelazka, elektryczne aparaty do gotowania, dywany, kryształy zostały już zarekwirowane. A teraz mówi się, że trzeba oddać ostatnią rzecz.

Na podwórzu domu przy Kirchplatz 4, przed magazynami Centralnego Punktu Skupu, leżą zapakowane w bele poduszki i kołdry, kolorowa pościel, kubły, naczynia, bielizna piętrzy się wokół stołu urzędników, których zadaniem jest wycena tych sprzętów gospodarstwa domowego i wypłacenie honorarium. Ci, którzy są gotowi do wyjazdu, przynoszą swój dobytek do Centralnego Punktu Skupu, aby za dochód zakupić trochę żywności na drogę [...]. Na podstawie wyceny otrzymują bon na marki gettowe i marki Rzeszy. Marki gettowe wręczane są im w Kasie Głównej, marki Rzeszy w Centralnym Więzieniu. I tak ludzie żegnają się z ostatnim kawałkiem swego ruchomego majątku. Nikt nie roni łez, nie pada żadne złe słowo. Fatalizm opanował mających wyjechać ludzi. Myślą – ostatni etap. Teraz nie można nam już nic więcej zabrać. Jesteśmy tak biedni, jak nas stworzył Bóg. Ubranie na ciele i kilka rzeczy na ostatnią potrzebę – to wystarczy [...] do tej chwili, kiedy los rozstrzygnie o życiu i śmierci.

Kronika getta łódzkiego / Litzmannstadt Getto 1941–1944, t. 4, 1944, oprac. i red. nauk. J. Baranowski i in., Łódź: Wyd. UŁ, 2009, s. 390.

Praca z tekstem

1. Wyjaśnij znaczenie słowa „wyjazd”, które zostało użyte w eufemistycznym sformułowaniu „wezwanie do wyjazdu”.
2. Podaj, jak Żydzi postrzegali wspomniany „wyjazd”.
3. Wymień ruchomości, do oddania których Żydzi zostali zmuszeni przed „wyjazdem”.
4. Określ, jakie uczucia towarzyszyły Żydom z getta łódzkiego przez „wyjazdem”.
5. Opisz sytuację panującą w getcie łódzkim latem 1944 r.